

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**“FAYZINING AMAKISI” HIKOYASIDAGI NUTQIY AKT
VOSITASIDA IFODALANGAN IRONIYALAR TAHLILI
ANALYSIS OF IRONY EXPRESSED THROUGH SPEECH ACTS IN
THE STORY “THE UNCLE OF FAYZI”**

DOI: [10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/RIRP7797](https://doi.org/10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/RIRP7797)

Tursunova Sojidaxon Axmadjon qizi

Tayanch doktorant.

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat

o‘zbek tili va adabiyoti universiteti,

sojidatursunova0525@gmail.com

Annotatsiya. Nutqiy akt nutq vaziyati bilan bog‘liq hodisa hisoblanib, personajlarning xarakter-xususiyatlarini ochib berishda katta ahamiyatga ega. Nutqiy aktlarning yuzaga chiqishida nutq vaziyati bilan bir qatorda, kommunikativ niyat, kommunikatlarning ijtimoiy hamda sotsial holati ham muhim hisoblanadi. Nutqiy akt turlari xilma-xil bo‘lib, ular, asosan, implitsit tarzda namoyon bo‘ladi. Xuddi mana shu xususiyati bilan nutqiy aktlar ironiyaga o‘xshab ketadi. Ironik mazmun ifodalash usullarida ham so‘zlovchining maqsadi ochiq aytilmay, yashirin tarzda ifodalanadi. Ironiya nutqda so‘zlarni o‘z ma‘nosiga qarama-qarshi tarzda piching, kesatliq ma‘nosida qo‘llash hodisasidir. Ushbu maqolada nutqiy aktlar vositasida yuzaga chiqqan ironiya va uning turlari, ironik mazmun ifodalash usullari haqida so‘z boradi. Ushbu hodisalar Erkin A‘zam qalamiga mansub “Fayzining amakisi” hikoyasidan olingan parchalar misolida tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: nutqiy akt va uning turlari, ironiya, situativ ironiya, gradual ironiya, shama, mazax, zaharxandalik va boshqalar.

Annotation: A speech act is a phenomenon closely connected with the speech situation and plays an important role in revealing the characters’ traits and personalities. Along with the speech situation, factors such as communicative intention and the social status of the communicators are also crucial in the emergence of speech acts. Speech acts are diverse in type and are mainly expressed implicitly. This very feature makes them similar to irony. In methods of expressing ironic meaning, the speaker’s intention is not stated openly but is conveyed indirectly. Irony is the use of words in a sense opposite to their literal meaning, often to express sarcasm, mockery, or ridicule. This article discusses the types of irony expressed through speech acts and the ways ironic meanings are conveyed. These phenomena are analyzed through excerpts from Erkin A‘zam’s short story “The uncle of Fayzi”.

Keywords: speech acts and their types, irony, situational irony, gradual irony, hint, mockery, sarcasm and others.

Nutqiy aktlar muloqotga kirishuvchi kishilarning o‘zaro sotsial munosabatlari asosida shakllanadi. So‘zlashuvchilarning nutq vaziyati bilan bog‘liq o‘zaro aloqa-aralashuv jarayonidagi verbal muloqoti nutqiy aktlarni tashkil qiladi. [ХАКИМОВ, 2020:10]. Nutqiy akt tushunchasi oldingi davrlarda ham V.Humboldt, Sh.Balli, K.Byuller, E.Benvenist, M.Baxtin kabi olimlarning ta‘limotlarida mavjud bo‘lgan, ammo nutqiy akt nazariyasi to‘liq bir ta‘limot sifatida ingliz mantiqshunosi J.Ostin, amerikalik psixolog J.Syorl va boshqalarning ishlarida shakllandi. Nutqiy akt so‘zlovchining ma‘lum muhitda, aniq maqsadda tinglovchiga lisoniy murojaatidir. Demak, nutqiy akt – ma‘lum bir gapning aniq muloqot muhitida talaffuz etilishidir. Nutqiy akt mazmunining shakllanishi talaffuz qilinayotgan gap ma‘nosining so‘zlovchi va tinglovchi tomonidan muloqot matniga nisbatan “boyitilishi”, idrok etilishi natijasidir.[Сафаров, 2018:77]. Nutqiy aktning yuzaga chiqishida adresant va adresatning sotsiologik maqomi, kommunikativ niyat, so‘zlovchining kayfiyati, ruhiy vaziyati, ijtimoiy holati muhim hisoblanadi. Kommunikatsiya jarayonida adresant va adresatning kommunikativ niyatini ifodalashda ironiyaning o‘rni beqiyosdir. So‘zimizning isbotini Erkin A‘zamning “Fayzining amakisi” hikoyasidan olingan quyidagi misollar orqali ko‘rib chiqamiz.

1. Xabar va salbiy baho akti.

Amakisi armiyaga ketmasdan oldin rayon markazidagi “tir”da ishlardi. Qishloqqa oyda bir kelar, ko‘chamizda ko‘rindi deguncha, uning tashrifiga mushtoq bo‘lib turgandek qo‘shni xotin-xalaj darvozalar tirqishi-yu devorlar kemtigidan mo‘ralashga tushar – guzarda ikki-uch kunlik mish-mishga mo‘may mavzu topilar edi.

– Sochi xuddi yelkasiga tushgan-a, yopira-ay! Jamalak taq endi, dedim!

– Cholvorini aytmaysizmi – balog‘i to‘rvaday, yer supuradi. Tag‘in deng, pochasiga zanjir tiktirgan!

– Belidagi kamarini ko‘rmabsiz-da, usta, otning ayili deysiz.

– Ko‘rdim, ko‘rdim. Cholvorining kissalariyam bir ajabtovur.

– Ko‘ylagi-chi, Norgul qo‘shnochning mushkulkushodda kiyadigan libosidan nusxami-ey? [Erkin A‘zam, 2007:167].

Asardan olingan yuqoridagi parchada Fayzining amakisi xotinlar tarafidan “ta‘rif” etilmoqda. Sochidan boshlangan mazax darajama-daraja cholvorining pochasi-yu kissalari asta-sekin ko‘ylagiga o‘tadi. Ayollarning kiyimiga o‘xshashi va sochiga jamalak taqishni maslahat berishlari bilan “ta‘rif” davom etadi. Ayollarning zaharxanda kulgilaridan bilib olishimiz mumkinki, bu parcha gradual ironiyaning yorqin namunasi bo‘la oladi. Jamalak – qizlarning kokili hisoblanadi. “Jamalak – 1. Qiz bolalarning hali uncha o‘smagan, yoyilib ketmasligi uchun, paxta pilik qo‘shib o‘rilgan sochlari. 2. Folk. Soxta kokil. 3. Shv. Sochga taqiladigan ziynat asbobi; sochpopuk”. [O‘TIL 2-tom, 2006:67]. Qahramonning ustidan mazax qilish Norgul qo‘shnochning mushkulkushodga kiyadigan libosiga o‘xshashi bilan cho‘qqisiga chiqadi. “Qushnoch – 1. Sannash, ko‘chirmachilik bilan kasal boquvchi tabib. 2. Karomat qiluvchi, fol boquvchi, folbin”. [O‘TIL 5-

tom, 2006:394]. “Mushkulkoshod arabcha-forscha soʻzdan olingan boʻlib, qiyinchiliklarni hal qilish, bartaraf etish degan maʼnoni bildiradi. Kishining mushkulini oson qilish, ishini yurgizish maqsadida qilinadigan duo va irim-sirimlar va uni oʻtkazish yigʻini”. [OʻTIL 2-tom, 2006:658]. Ushbu parchada ironik mazmun ifodalashning kinoya, mazax, masxara, zaharxandalik kabi turlari kuzatiladi.

2. Xabar va masxara akti.

– *“Joʻraqulboyning inisi Toʻraqulboy kattaroq oʻqishga kirarmish”, deb eshitib edik. Qaysi kuni choʻlda koʻrib qoldim... choʻldagi oʻqishda, shekilli?*

– *Toshkentda emas ekanmi? Kari-fari olamga sigʻmas edi-ku uning, nima boʻpti?*

– *Yiqilibdi-da.*

– *U yoq-bu yogʻi sinmabdimi ishqilib?*

– *Har qalay, biroz lat yegan boʻlsa kerag-ov... [Erkin Aʼzam, 2007:168].*

Toʻraqulboyning ortiqcha maqtanishi uning mazax qilinishiga sabab boʻlmoqda. Kattaroq oʻqishga kiraman deb choʻldagi oʻqishda “oʻqiyotgan” qahramonimiz “yiqilib” kulgiga qoldi. “Lat yegan boʻlsa kerag-ov”, deya piching qilishlari ham shundan. Keltirilgan misolda ham masxaralash, mazax ochiq-oydin koʻrinib turibdi, shundan kelib chiqsak, keltirilgan namunani ilmoq sifatida ham olishimiz mumkin. Ironik mazmun ifodalash usullaridan mazax, ilmoq, kesatiq, piching, kulgi kabilar uchraydi. Ular ironiyaning situativ ironiya turiga mansub.

3. Gʻazab va mensimaslik akti.

– *Hoʻv, yotaverasanmi endi tolqon shimgan toʻraday boʻlib? Yo u yoqdan bel-meling sinib kelganmi?! – deya oʻshqirdi.*

Toʻraqulboy rostdan ham beli sinib kelgandek oʻrnidan qoʻzgʻalmadi. “Nima deyapsan?”, deb oʻgirilib ham qaramadi – choʻzib-choʻzib tamakisini simirib qoʻydi. [Erkin Aʼzam, 2007:173].

Ushbu parchada ironiyaning situativ ironiya turi kuzatiladi. Ironik mazmun ifodalash usullaridan quyidagilarni uchratamiz: ilmoq (“tolqon shimgan toʻraday”), piching (“Bel-meling sinib kelganmi”). Soʻzlovchining nutqidan Toʻraqulboyning yosh va navqiron boʻlishiga qaramay biror ishning etagidan tutmagani, bu esa uni gʻazablantirayotganini payqashimiz mumkin. Toʻraqulboyning oʻzini tutishidan esa unga hech narsaning ahamiyati yoʻqligi va mensimaslik akti ifodalangan.

4. Xabar va tasdiq akti.

Oʻsha kuni Joʻraqul amaki ot yoʻrttirib keldi. Tomosha quvib orqasidan hovliga kirdik. Toʻraqulboy, chamadoni supa labida, xayolchan choʻnqayib tamaki tutatardi. [Erkin Aʼzam, 2007:173].

Keltirilgan ushbu parchada ironiya frazema vositasida ifodalangan. “Tomosha quvib” frazemasi orqali kinoya, qisman shama mazmuni ham ifodalangan. “Shama – biror narsaga ishora tarzidagi soʻz, gap; zamirida biror maʼno boʻladigan gap”. [OʻTIL 4-tom, 2006:541]. Tomosha quvish orqali qandaydir janjalga guvoh boʻlishlariga shama qilinyapti.

5. Soʻroq, xabar va masxaralash akti.

– Jo 'raqulboyning oliftasi ko 'rinmay qoldimi?

– Adirda emish-ku, akasiga yordam berib yurganmish.

Yo 'g '-e! Bu kishining ham yerga tushib, odam soniga qo 'shiladigan kunlari bor ekan-da? Xayriyat. [Erkin A'zam, 2007:173].

Keltirilgan parchada ironiyaning vaziyatli ironiya turi ishtirok etgan bo'lib, ironik mazmun ifodalash usullaridan quyidagilar kuzatiladi: kesatiq (Jo 'raqulboyning oliftasi ko 'rinmay qoldimi?), zaharxandalik (Yo 'g '-e! Bu kishining ham yerga tushib, odam soniga qo 'shiladigan kunlari bor ekan-da? Xayriyat.).

6. Xabar va zaharxandalik akti.

– Eshitdingizmi, qaysi bir qarindoshlarining qizidan gap ochishsa, “Sochi sariq ekan”, deb unamabdi-ku!

Obbo, azamat-ey! O 'zimiz kal, lekin ko 'nglimiz nozik, deganlari shu-da, a, maxsum? O 'zlari bir takasaltang-u, ko 'ngillari qora sochga ketganini! Sochi sariq emish! [Erkin A'zam, 2007:173].

Keltirilgan parchada ironiyaning situativ ironiya turi qatnashgan bo'lib, ironik mazmun ifodalash usullaridan zaharxandalik (Obbo, azamat-ey! O 'zimiz kal, lekin ko 'nglimiz nozik, deganlari shu-da, a, maxsum? O 'zlari bir takasaltang-u, ko 'ngillari qora sochga ketganini! Sochi sariq emish!) kuzatiladi.

Xulosa qilib aytganda, ijodkor kichik bir hikoyasida ham ironiya, uning turlari, o'zbek tilida ironik mazmun ifodalash usullari, qolaversa, nutqiy akt turlaridan ham juda mohirlik bilan foydalana olgan. Ularning barchasi qahramonlarning xarekteri, psixologik holatini ochib berishga xizmat qilgan. Shu bilan bir qatorda asarning badiiy qimmatini ham oshirgan. Asarda xabar, so'roq, tasdiq, baho, mensimaslik va boshqa bir qator nutqiy akt turlari; piching, kesatiq, kinoya, zaharxandalik, shama kabi ironik mazmun ifodalash usullari uchraydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Erkin A'zam. Ertak bilan xayrlashuv. Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. Davlat ilmiy nashriyoti, 2007.
2. O'zbek tilining izohli lug'ati. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. Davlat ilmiy nashriyoti. 2-tom. 2006.
3. O'zbek tilining izohli lug'ati. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. Davlat ilmiy nashriyoti. 4-tom. 2006.
4. O'zbek tilining izohli lug'ati. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. Davlat ilmiy nashriyoti. 5-tom. 2006.
5. Сафаров Ш. Прагмалингвистика. – Тошкент, 2018.
6. Ҳақимов М. Нутқий актлар назарияси. – Фарғона: 2020.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafro 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog‘lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o‘rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O‘zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o‘simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o‘rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug‘otit turk”dagi o‘z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O‘tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba’in she’rlarda “hayit” so‘zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so‘zlarning eskirmagan ma’nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O‘zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774